

REKOMENDACIJA Nr. P1

2009 m. birželio 12 d.

dėl Gottardo bylos sprendimo, pagal kurį privalumai, kuriais naudojasi pačios valstybės piliečiai pagal dvišalį susitarimą dėl socialinės apsaugos, sudarytą su ne valstybe nare, privalo būti taip pat suteikti darbuotojams, kurie yra kitų valstybių narių piliečiai

(Tekstas svarbus EEE ir EB bei Šveicarijos susitarimui)

(2010/C 106/14)

SOCIALINĖS APSAUGOS SISTEMŲ KOORDINAVIMO ADMINISTRACINĖ KOMISIJA,

atsižvelgdama į 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo 72 straipsnio a dalį ⁽¹⁾, pagal kurią Administracinė komisija yra atsakinga už visų administravimo klausimų ar aiškinimo klausimų, kylančių dėl Reglamento (EB) Nr. 883/2004 ir 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 987/2009, nustatančio Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką ⁽²⁾, nuostatų, nagrinėjimą,

atsižvelgdama į Reglamento (EB) Nr. 883/2004 72 straipsnio c dalį, pagal kurią skatina ir plėtoja valstybių narių ir jų įstaigų bendradarbiavimą socialinės apsaugos srityje,

kadangi:

- (1) Pagal Sutarties 42 ir 308 straipsnius priimtas Reglamentas (EB) Nr. 883/2004 yra svarbiausia Sutartyje nustatytų pagrindinių laisvių įgyvendinimo priemonė.
- (2) Nediskriminacijos dėl pilietybės principas yra pagrindinė dirbančių asmenų laisvo judėjimo užtikrinimo priemonė, kaip nustatyta Sutarties 39 straipsnyje. Tai reiškia bet kokioje valstybėje narėje gyvenančių darbuotojų ir darbuotojų migrantų diskriminacijos dėl išsidarbinimo, užmokesčio ir kitų darbo sąlygų panaikinimą.
- (3) Gottardo byloje ⁽³⁾ Teisingumo Teismas vadovavosi Sutarties 39 straipsnyje nustatytais principais sprenddamas dėl Bendrijoje gyvenančio asmens, kuris dirbo Prancūzijoje, Italijoje ir Šveicarijoje. Šis asmuo neturėjo pakankamos teisės pensijai Italijoje gauti, todėl paprašė sudėti Šveicarijoje ir Italijoje įgytus draudimo laikotarpius, kaip nustatyta dvišaliame Italijos ir Šveicarijos susitarime dėl jų piliečių išmokų.

⁽¹⁾ OL L 166, 2004 4 30, p. 1.

⁽²⁾ OL L 284, 2009 10 30, p. 1.

⁽³⁾ 2002 m. sausio 15 d. sprendimas, byla „Elide Gottardo prieš Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)“, C-55/00, Rink. 2002, p. I-413.

(4) Šioje byloje teismas priėmė sprendimą, kad valstybei narei sudarius su ne valstybe nare dvišalį tarptautinį susitarimą dėl socialinės apsaugos, kuriame nustatyta, kad yra atsižvelgiama į toje ne valstybėje narėje įgytus draudimo laikotarpius dėl teisės į senatvės išmokas įgijimo, pagal pagrindinį vienodo traktavimo principą reikalaujama, kad ta valstybė narė suteiktų kitų valstybių narių piliečiams tokius pačius privalumus, kuriais naudojasi jos pačios piliečiai pagal tą susitarimą, jei ji negali objektyviai pagrįsti savo atsakymo (34 punktą).

(5) Todėl Teismas nurodė, kad Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 ⁽⁴⁾ 1 straipsnio j dalyje (dabar Reglamento (EB) Nr. 883/2004 1 straipsnio l dalyje) pateikto termino „teisės aktai“ aiškinimas negali turėti įtakos kiekvienos valstybės narės įsipareigojimui laikytis Sutarties 39 straipsnyje nustatyto vienodo traktavimo principo.

(6) Teismas nusprendė, kad valstybės narės ir ne valstybės narės sudaryto dvišalio tarptautinio susitarimo pusiausvyros ir abipusiškumo pažeidimas nėra pakankamai objektyvi pateisinanti priežastis valstybei narei, kuri yra viena iš šio susitarimo šalių, atsisakyti išplėsti privalumų, kuriais pagal šį susitarimą naudojasi jos pačios piliečiai, taikymą kitų valstybių narių piliečiams.

(7) Teismas taip pat atmetė prieštaravimus, susijusius su tuo, kad dėl galimos didesnės finansinės naštos ir administracinių sunkumų, atsiradusių tarpininkaujant susijusios ne valstybės narės kompetentingoms valdžios institucijoms, valstybė narė, kuri yra dvišalio susitarimo šalis, galėtų pagrįstai nesilaikyti Sutartyje nustatytų įsipareigojimų.

(8) Svarbu tai, kad visos atitinkamos išvados būtų padarytos pagal šį sprendimą, kuris itin svarbus Bendrijos piliečiams, pasinaudojusiems teise laisvai judėti į kitą valstybę narę.

⁽⁴⁾ OL L 149, 1971 7 5, p. 2.

- (9) Todėl reikėtų aiškiai nustatyti, kad valstybės narės ir ne valstybės narės dvišaliai susitarimai dėl socialinės apsaugos turi būti aiškinami taip, kad privalumai, kuriais naudojasi valstybės narės, kuri yra susitarimo šalis, piliečiai, iš esmės turėtų būti taip pat taikomi Bendrijos piliečiui, objektyviai esančiam tokioje pat padėtyje.
- (10) Nepaisant vienodo Gottardo sprendimo taikymo atskiriems atvejams, reikėtų peržiūrėti dabartinius dvišalius susitarimus. Atsižvelgiant į ankstesnius susitarimus, Sutarties 307 straipsnyje teigiama: „atitinkama valstybė narė ar atitinkamos valstybės narės stengiasi pašalinti egzistuojančių nesuderinamumą“; atsižvelgiant į susitarimus, sudarytus po 1958 m. sausio 1 d. arba valstybės narės įstojimo į Europos bendriją datos, Sutarties 10 straipsnyje reikalaujama, kad šios valstybės narės nesiimtų „jokių priemonių, kurios gali trukdyti siekti šios Sutarties tikslų“.
- (11) Svarbu, kad į naujus valstybės narės ir ne valstybės narės dvišalius susitarimus dėl socialinės apsaugos būtų įrašyta speciali nuoroda į kitų valstybių narių piliečių, pasinaudojusių teise laisvai judėti į valstybę narę, kuri yra susijusio susitarimo šalis, nediskriminacijos dėl pilietybės principą.
- (12) Gottardo sprendimo taikymas atskiriems atvejams labai priklauso nuo ne valstybių narių bendradarbiavimo, nes jos turi patvirtinti jose susijusio asmens įgytus draudimo laikotarpius.
- (13) Administracinė komisija turėtų svarstyti šį klausimą, atsižvelgdama į tai, kad Gottardo sprendimas yra susijęs su vienodo traktavimo principo taikymu socialinės apsaugos srityje.

Laikydamosi Reglamento (EB) Nr. 883/2004 71 straipsnio 2 dalyje nustatytų sąlygų,

KOMPETENTINGOMS TARNYBOMS IR ĮSTAIGOMS
REKOMENDUOJA, KAD:

1. Pagal vienodo traktavimo ir nediskriminacijos tarp pačios valstybės piliečių ir kitų valstybių narių piliečių, pasinaudojusių teise laisvai judėti pagal Sutarties 39 straipsnį, principus, su pensijomis susiję privalumai, kuriais naudojasi pačios valstybės darbuotojai (dirbantys pagal darbo sutartį ar savarankiškai) pagal su ne valstybe nare sudarytą susitarimą dėl socialinės apsaugos, iš esmės taip pat suteikiami darbuotojams (dirbantiems pagal darbo sutartį ar savarankiškai), kurie yra kitų valstybių narių piliečiai ir objektyviai yra tokioje pat padėtyje.
2. Naujose valstybės narės ir ne valstybės narės sudarytuose dvišaliuose susitarimuose dėl socialinės apsaugos turėtų būti pateikta speciali nuoroda į kitos valstybės narės piliečių, pasinaudojusių teise laisvai judėti į valstybę narę, kuri yra susijusio susitarimo šalis, nediskriminacijos dėl pilietybės principą.
3. Valstybės narės turėtų pranešti šalių, su kuriomis yra pasirašiusios susitarimus dėl socialinės apsaugos, kurių nuostatas taiko tik savo atitinkamiems piliečiams, įstaigoms apie Gottardo sprendimo reikšmę ir jų paprašyti bendradarbiauti taikant šį Teismo sprendimą. Valstybės narės, pasirašiusios dvišalius susitarimus su tomis pačiomis ne valstybėmis narėmis, gali imtis bendrų veiksmų kreipdamosi dėl tokio bendradarbiavimo. Šis bendradarbiavimas būtinas, jei privaloma laikytis sprendimo.
4. Ši rekomendacija skelbiama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Ji taikoma nuo Reglamento (EB) Nr. 987/2009 įsigaliojimo dienos.

Administracinės komisijos pirmininkė
Gabriela PIKOROVÁ